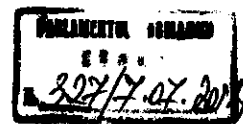

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 1264 / 10 PSB
DATA 28.06.2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție*”, inițiată de domnul deputat PP-DD Tudor Ciuhodaru (Bp. 113/2014).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul instituirii, „*pe lângă pedepsele actuale prevăzute de prezenta lege și de Codul penal*”, a interdicției de a mai exercita o funcție publică pentru persoanele prevăzute la art. 1 din lege¹, care comit una sau

¹Art. 1 - (1) Prezenta lege instituie măsuri de prevenire, descoperire și sancționare a faptelor de corupție și se aplică următoarelor persoane:

- a) care exercită o funcție publică, indiferent de modul în care au fost investite, în cadrul autorităților publice sau instituțiilor publice;
- b) care îndeplinesc, permanent sau temporar, potrivit legii, o funcție sau o însărcinare, în măsura în care participa la luarea deciziilor sau le pot influența, în cadrul serviciilor publice, regiilor autonome, societăților comerciale, companiilor naționale, societăților naționale, unităților cooperatiste sau al altor agenți economici;
- c) care exercită atribuții de control, potrivit legii;
- d) care acordă asistență specializată unităților prevăzute la lit. a) și b), în măsura în care participa la luarea deciziilor sau le pot influența;
- e) care, indiferent de calitatea lor, realizează, controlează sau acordă asistență specializată, în măsura în care participă la luarea deciziilor sau le pot influența, cu privire la: operațiuni care antrenează circulația de capital, operațiuni de bancă, de schimb valutar sau de credit, operațiuni de plasament, în burse, în asigurări, în plasament mutual ori privitor la conturile bancare și cele asimilate acestora, tranzacții comerciale interne și internaționale;
- f) care dețin o funcție de conducere într-un partid sau într-o formațiune politică, într-un sindicat, într-o organizație patronală ori într-o asociație fără scop lucrativ sau fundație;
- g) alte persoane fizice decât cele prevăzute la lit. a)-f), în condițiile prevăzute de lege.

mai multe infracțiuni de corupție, infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni în legătură directă cu infracțiunile de corupție și infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene.

Potrivit *Expunerii de motive*, inițiativa legislativă "*are drept obiectiv reducerea corupției din instituțiile și autoritățile gestionate de statul român*".

II. Observații

1. *De lege lata*, *Legea nr. 78/2000* nu mai reglementează infracțiuni în legătură directă cu infracțiunile de corupție, art. 17 și 18 ale acestui act normativ fiind abrogate de art. 79 pct. 10 din *Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările ulterioare*.

2. Propunerea legislativă se referă la introducerea, pe lângă pedepsele deja prevăzute de *Codul penal* și *Legea nr. 78/2000*, a interdicției de a mai exercita o funcție publică, fără a se preciza, însă, natura acestei noi pedepse și durata pentru care ar urma să fie aplicată. *Codul penal* prevede faptul că pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioadă de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multor drepturi prevăzute expres și limitativ de lege. De aceea, opinăm că o propunere de introducere într-o lege specială a unei pedepse complementare care să se aplice pe o durată nedeterminată nu este conformă concepției *Codului penal* și, pe cale de consecință, nu poate fi susținută.

Potrivit art. 53-55 din *Codul penal*, pedepsele sunt principale, accesorii și complementare. Pedepsele principale sunt detențiunea de viață, închisoarea și amenda. Pedepsele complementare sunt interzicerea exercitării unor drepturi, degradarea militară și publicarea hotărârii de condamnare. Drepturile care pot fi interzise ca pedeapsă complementară sunt reglementate de art. 66 alin. (1)-(3) din *Codul penal*, după cum urmează:

"Art. 66 - *Conținutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi*

(1) *Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioadă de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multora dintre următoarele drepturi:*

- a) dreptul de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice;
- b) dreptul de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat;
- c) dreptul străinului de a se afla pe teritoriul României;
- d) dreptul de a alege;
- e) drepturile părintești;
- f) dreptul de a fi tutore sau curator;
- g) dreptul de a ocupa funcția, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii;
- h) dreptul de a deține, purta și folosi orice categorie de arme;
- i) dreptul de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanță;
- j) dreptul de a părăsi teritoriul României;
- k) dreptul de a ocupa o funcție de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept public;
- l) dreptul de a se afla în anumite localități stabilite de instanță;
- m) dreptul de a se afla în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanță;
- n) dreptul de a comunica cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracțiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanță, ori de a se apropia de acestea;
- o) dreptul de a se apropia de locuința, locul de muncă, școala sau alte locuri unde victima desfășoară activități sociale, în condițiile stabilite de instanța de judecată.

(2) Când legea prevede interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică, instanța dispune interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) și lit. b).

(3) Interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) și lit. b) se dispune cumulativ.”

Aplicarea pedepselor complementare se face în condițiile prevăzute de art. 67 din Codul penal, respectiv:

”Art. 67 - (1) Pedepsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea sau amenda și instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana infractorului, această pedeapsă este necesară.

(2) *Aplicarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă pentru infracțiunea săvârșită.*

(3) *Interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României nu se aplică în cazul în care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere."*

Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării unor drepturi, din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei privative de libertate².

Referitor la pedepsele pentru infracțiunile de corupție, art. 6 teza întâi din *Legea nr. 78/2000* prevede faptul că "*Infracțiunile de luare de mită, prevăzută la art. 289 din Codul penal, dare de mită, prevăzută la art. 290 din Codul penal, trafic de influență, prevăzută la art. 291 din Codul penal, și cumpărare de influență, prevăzută la art. 292 din Codul penal, se pedepsesc potrivit prevederilor acelor texte de lege.*" Potrivit art. 7 din același act normativ, faptele de luare de mită sau trafic de influență săvârșite de o persoană care exercită o funcție de demnitate publică, este judecător sau procuror, este organ de cercetare penală sau are atribuții de constatare ori de sancționare a contravențiilor sau este una dintre persoanele prevăzute la art. 293 din *Codul penal*³ se sancționează cu pedeapsa prevăzută la art. 289 sau 291 din *Codul penal*, ale cărei limite se majorează cu o treime.

Art. 289 din *Codul penal* prevede faptul că luarea de mită comisă de un funcționar public se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta. Potrivit art. 292 din *Codul penal*, cumpărarea de influență se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

Pentru infracțiunile asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni prevăzute de art. 10 și 11 din *Legea nr. 78/2000*, este obligatorie aplicarea pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi. De asemenea, pentru

² Potrivit art. 65 din *Codul penal*: "(1) *Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute la art. 66 alin. (1) lit. a), b) și d)-o), a căror exercitare a fost interzisă de instanță ca pedeapsă complementară.*

(2) *În cazul detențiunii pe viață, pedeapsa accesorie constă în interzicerea de către instanță a exercitării drepturilor prevăzute la art. 66 alin. (1) lit. a)-o) sau a unora dintre acestea.*

(3) *Pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării unor drepturi se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată ca executată.*

(4) *În cazul detențiunii pe viață, pedeapsa accesorie având conținutul prevăzut la art. 66 alin. (1) lit. c) se pune în executare la data liberării condiționate sau după ce pedeapsa a fost considerată ca executată.*

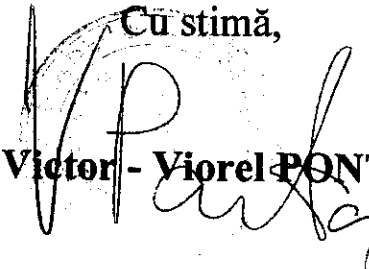
³ Art. 293 din *Codul penal* sancționează fapte de corupție săvârșite de către membrii instanțelor de arbitraj sau în legătură cu acestea.

infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene prevăzute la art. 18¹, 18² și 18³ este obligatorie aplicarea pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi.

După cum se poate observa, din dispozițiile legale menționate mai sus, pedeapsa avută în vedere prin această propunere legislativă este deja reglementată de *Codul penal*. O intervenție legislativă ar fi justificată numai dacă dispozițiile legale *de lege lata* nu oferă mijloacele necesare pentru a impune conformarea voluntară a destinatarilor normelor juridice la prevederile acestora. Situația este identică și în cazul infracțiunilor – doar dacă legislația penală în vigoare nu acoperă ipotezele avute în vedere ar putea fi luată în considerare completarea cadrului normativ prin emiterea unui act normativ care să sancționeze penal anumite comportamente. Dispozițiile art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, impun aceeași soluție, respectiv *"este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere."*

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

Domnului senator Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului